

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

2026 yılının Ocak ayında kabul edilen 250 sıra sayılı “Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin 17’nci maddesiyle; belediyelerin, bağlı kuruluşlarının ve kontrol ettikleri şirketlerin yeni şirket veya kooperatif kurmaları, ortak olmaları, sermaye koymaları ya da her türlü yolla hisse edinmeleri Cumhurbaşkanının iznine bağlanmaktadır. Ancak düzenlemede izin sürecine ilişkin herhangi bir objektif ölçüt, sınır veya süre öngörülmemiştir.

Bu haliyle söz konusu düzenleme, yerel yönetimlerin yatırım yapma, hizmet üretme ve mali planlama kapasitesini merkezi idarenin siyasi takdirine bırakmaktadır. Objektif ölçüt, sınır veya süre öngörülmemesi ise bu konuda partizan uygulamalar konusunda riskleri gündeme getirmektedir.

Belediyelerin ulaşım, altyapı, sosyal hizmet, konut ve çevre yatırımlarında kullandığı şirket ve iştirak modeli, modern yerel yönetimlerin temel araçlarından biridir. Bu araçların kullanılmasının izne bağlanması, belediyelerin anayasal görevlerini yerine getirmesini fiilen zorlaştıracak, yatırım kararlarını belirsizlik içine sürükleyecektir.

Anayasa’nın 127’nci maddesi, yerel yönetimlerin idari ve mali özerkliğini güvence altına almakta; Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ise yerel idarelerin kendi yetki alanlarında serbestçe karar alabilmesini temel ilke olarak benimsemektedir. Ölçüt ve denetim mekanizması içermeyen bir “izin yetkisi”, bu güvenceleri zedeleyen ve yerel özerkliği içerden aşındıran bir müdahale niteliği taşımaktadır.

Buna Göre;

1. Belediyelerin şirket kurma ve sermaye koyma işlemleri için Cumhurbaşkanından izin alınmasını gerektiren bu düzenlemede hangi objektif, yazılı ve bağlayıcı kriterler esas alınacaktır?
2. İzin başvurularının değerlendirilmesi için öngörülen azami süre nedir? Bu sürenin aşılması halinde belediyelerin yatırım ve hizmetlerinin aksamasını önleyecek bir mekanizma var mıdır?
3. Aynı nitelikteki başvurular bakımından farklı belediyelere farklı karar verilmesini engelleyecek hukuki ve idari güvenceler nelerdir?
4. Verilen izin ve ret kararları kamuoyuna açık ve denetlenebilir olacak mıdır?
5. Bu düzenlemenin Anayasa'nın 127'nci maddesi ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ile uyumuna ilişkin hazırlanmış yazılı bir hukuki değerlendirme bulunmakta mıdır?